



7. (13.) SAVJETOVANJE HRVATSKOG OGRANKA MEĐUNARODNE ELEKTRODISTRIBUCIJSKE KONFERENCIJE

# SO1-03 Usporedba numeričkih, analitičkih i mjerene vrijednosti magnetskog polja distribucijskog transformatora

Stipe Mikulić

Končar - Distributivni i specijalni transformatori d.d.

## Uvod

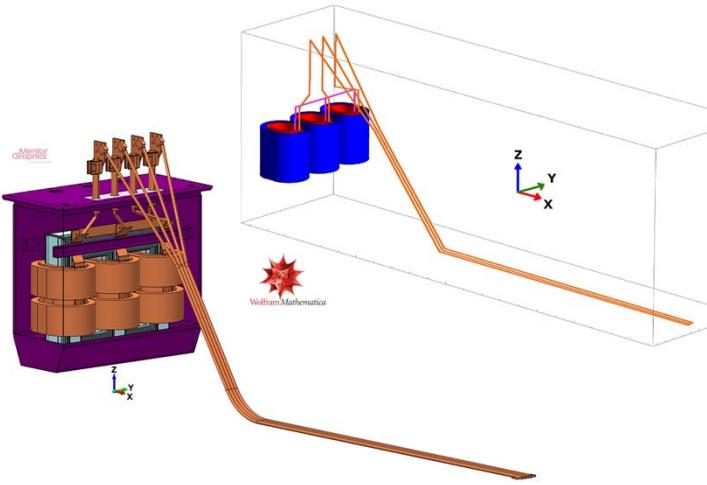
Pojedini kupci zahtijevaju da gustoća magnetskog toka  $B$ , na određenoj udaljenosti od samog DT-a, ne prelazi unaprijed zadane vrijednosti (zahtjevi legislativa).

## Analitički i numerički proračun $B$

Različit tip proračuna koristi se u različitim fazama proizvodnje DT-a, ovisno o zahtijevanoj točnosti.

Analitički proračun → preliminarni proračun, obično se koristi u fazi ponude (brže se izvodi, zanemaruje se utjecaj kotla, jezgre i steznog sustava).

Numerički proračun (FEM) → koristi se za kod dizajna DT-a (detaljno modeliranje, vremenski zahtjevno).



Slika 1 – Numerički (lijevo) i analitički (desno) model DT-a u pokusu kratkog spoja s kabelima

## Mjerenje $B$

Pomoću mjerne sonde očitava se vrijednost gustoće magnetskog toka (npr.  $1 \mu\text{T}$ ) u prostoru oko DT-a te se laserski mjeri udaljenost mjerne sonde do kotla transformatora.

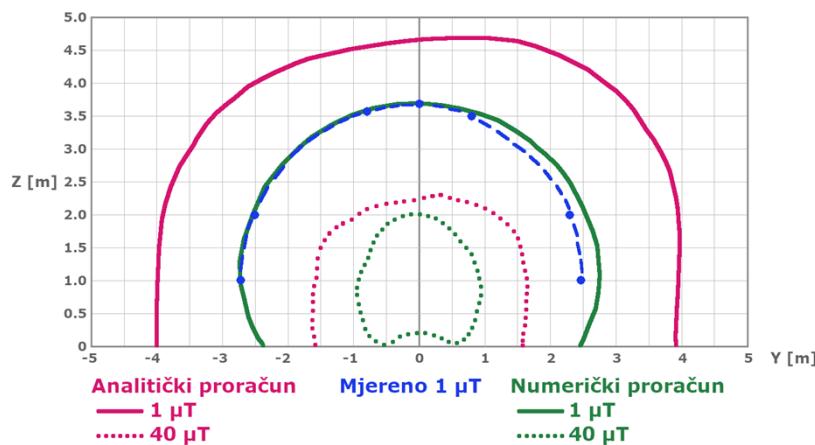
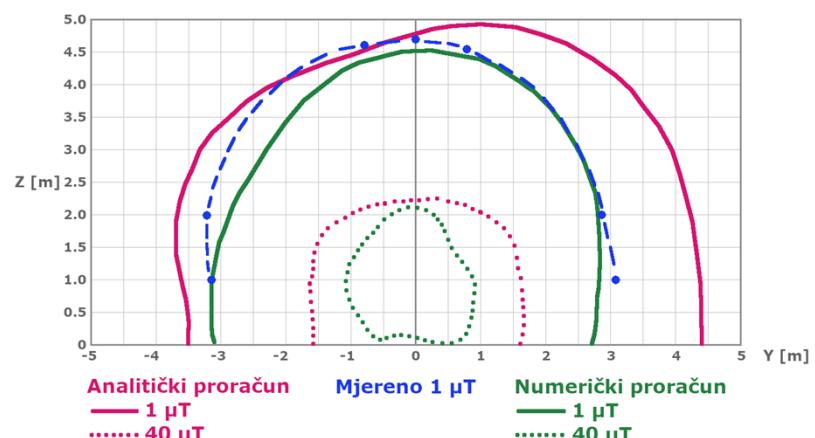
Mjerenje se obično izvodi u dvije glavne presječne ravnine koje dijele transformator na dva simetrična dijela, a gustoća magnetskog toka prikazuju se krivuljama.

Branimir Ćučić

Končar - Distributivni i specijalni transformatori d.d.

## Usporedba rezultata

U radu su provedeni proračuni i mjerene  $B$  za tipičan DT snage 1000 kVA (referentni DT) pri nazivnom opterećenju u pokusu kratkog spoja s kratko spojenim NN priključcima (kabeli i kratkospojnik).



Slika 2 – Izračunate i mjerene vrijednosti  $B$  referentnog DT-a u pokusu KS-a s kabelima (gore) i kratkospojnikom (dolje) u ravnini Y-Z

## Zaključak

**Analitički proračun vs. Numerički proračun:** prosječno "prigušenja" kotla, jezgre i steznog sustava na "visinu" magnetskog polja DT-a iznosi oko 30% (za  $B = 1 \mu\text{T}$ ).

**Preporuka je da se mjerene i računski dobivene vrijednosti  $B$  provode istodobno** kako bi se uklonio što veći broj nesigurnosti: geometrijska nekonzistentnost između modela i stvarnog objekta, preciznost samog mjerjenja, točnost mjernih uređaja, preciznost metode mjerjenja, simetričnost opterećenja kod mjerjenja i sl.